

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 4. novembar 2013. god.
Br. ref.:RK488/13

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI64/13

Podnosilac

Fane Bytyqi

Ocena ustavnosti odluke Kosovske energetske korporacije (u daljem tekstu: KEK) br. 192, od 19. novembra. 2007. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Fane Bytyqi iz Prištine (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac osporava odluku KEK-a br. 192, od 19. novembra 2007. god., jer sporna odluka krši njena elementarna prava zagarantovana Ustavom i Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva podnetog Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) od 25. aprila 2013. god. je poništenje odluke KEK-a i oslobađanje od obaveza plaćanja duga za utrošenu električnu energiju.
4. Osim toga, podnosilac zahteva traži da Sud ne otkrije njen identitet.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članovima 113.7. i 21.4. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovima 20, 22.7. i 22.8. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god., (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

6. Dana 25. aprila 2013. god., podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo, i isti je registrovan pod oznakom KI64/13.
7. Dana 17. maja 2013. god., Sud je obavestio podnosioca i Vrhovni sud Kosova o registraciji zahteva.
8. Odlukom predsednika (br. GJR. 64/13, od 29. aprila 2013. god.), sudija Ivan Čukalović je imenovan za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik je odlukom (Br. KSH. KI64/13), imenovao Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Arta Rama Hajrizi.
9. Dana 12. septembra 2013. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo sudu preporuku o neprihvatljivosti.

Pregled činjenica

10. Dana 13. novembra 2007. god., KEK je doneo odluku br.192, kojom je nalažio da se podnosilac zahteva isključi sa električne mreže za napajanje zbog neisplaćenih računa za utrošenu električnu energiju za period od 2003. god., pa sve do novembra 2007. god.
11. Dana 05. decembra 2007 god., podnosilac zahteva je podneo tužbu Opštinskom sudu u Prištini protiv odluke KEK-a br. 192, od 13. novembra 2007. god., u kojoj je tražio da se odluka EKK-a ukine kao protivzakonita.

12. Dana 27. juna 2008. god., Opštinski sud je doneo rešenje [C. br. 2842/2007], kojim se proglašava nenadležnim sudom u odlučivanju po ovom pravnom pitanju, te shodno odredbama članova 16, 17. i 21. Zakona o parničnom postupku (ZPP), ovo pitanje tretira kao upravni spor i predmetne spise prosleđuje Vrhovnom sudu Kosova.
13. Nepoznatog dana, podnosilac zahteva je podneo žalbu ombudsmanu u kojoj je naveo da odluka KEK-a br. 192 krši njena prava, te traži ubrzavanje postupka pred Vrhovnim sudom.
14. Dana 28. maja 2010. god., ombudsman je pismenim putem tražio od Vrhovnog suda da se predmet podnosioca tretira sa prioriteto i da se o njemu odluči po ubrzanom postupku.
15. Dana 30. juna 2010. god., podnosilac zahteva je povukao tužbu protiv KEK-a od 13. novembra 2007. god.
16. Dana 2. jula 2010. god., Vrhovni sud je doneo rešenje [A. br. 1229/2008]., kojim dalji postupak po ovoj pravnoj stvari obustavlja jer je tužilja (podnosilac), dobrovoljno povukla tužbu.
17. Dana 17. decembra 2010. god., ombudsman je doneo odluku o neprihvatljivosti žalbe podnosioca, jer je na osnovu uvida u spise predmeta koji se vodio pred Vrhovnim sudom ustanovio, da je podnosilac dana 30. juna 2010. god., samovoljno povukla tužbu u Vrhovnom sudu Kosova.
18. Ombudsman je u odluci o neprihvatljivosti zaključio: *„Budući da dokazi koje ste podneli ne dokazuju da postoji kršenje ljudskih prava ili zloupotreba položaja, ombudsman u skladu sa članom 19. tačka 1.5. Zakona br.03/L-195., odlučuje da prekine dalju istragu, imajući u vidu da je slučaj rešen na drugi način u skladu sa vašom voljom.“*

Tvrđnje podnosioca zahteva

19. Podnosilac zahteva tvrdi da se nekoliko puta obraćala administraciji KEK-a, gde je tražila da joj se poništi dug koji ona ima na osnovu utrošene električne energije, ali da ona sumnja da je njen zahtev ikada bio razmatran.
20. Podnosilac navodi, da za ponovno priključenje na mrežu, KEK insistira da podnosilac isplati nagomilani dug.
21. Podnosilac dalje navodi, da se na osnovu ovakvih radnji organa zaključuje da je ona žrtva kršenja elementarnih prava zagarantovanih Ustavom Kosova i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima.
22. Podnosilac zahteva od Ustavnog suda traži:
 - a) *„Da ukine odluku KEK-a, br. 192, od 13.11.2007. god., kao protivzakonitu;*
 - b) *Da se oslobodi plaćanja starog duga;*

c) *Da nastavi da plaća račun samo za utrošenu električnu energiju.*“

Ocena prihvatljivosti zahteva

23. Da bi bio u mogućnosti da presudi o podnesku podnosioca zahteva, Sud prvo treba da proveri da li je podnosilac zahteva ispunio uslove za prihvatljivost predviđene Ustavom, detaljnije obrazložene u Zakonu o Ustavnom sudu i Poslovniku o radu.
24. U tom smislu, Sud primećuje da član 113.1. i član 113.7. Ustava predviđa:
- “1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način. (...)*
- 7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.*
- Štaviše, i član 47.2. Zakona predviđa: *“Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”*
25. U tom smislu, načelo subsidijarnosti podrazumeva da podnosilac zahteva iscrpi sve proceduralne mogućnosti u redovnom postupku kako bi se sprečilo kršenje Ustava, ili, ako je bilo kršenja, da se ispravi takvo kršenje osnovnih ljudskih prava.
26. U konkretnom slučaju, podnosilac zahteva je povukla tužbu pred Vrhovnim sudom i time je propustila da preduzme proceduralne korake u redovnom sudskom postupku koji je regulisan zakonom. Veoma je verovatno da se slučaj proglasi neprihvatljivim, jer se takva radnja shvata kao odricanje od prava na dalji postupak i poricanje povrede.
27. Sud želi da naglasi da je obrazloženje pravila iscrpljivanja pravnih sredstava to da se omogući navedenim organima, uključujući i sudove, mogućnost sprečavanja i ispravljanja navodne povrede Ustava. Ovo pravilo se zasniva na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti efikasno pravno sredstvo protiv povrede ustavnih prava. (vidi, *mutatis mutandis*, *ESLJP*, *Selmouni protiv Francuske*, br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999. god.).
28. U tom smislu, Sud zaključuje da podnosilac zahteva nije iscrpeo raspoloživa pravna sredstva koja je imao prema važećem zakonu, kako je predviđeno članom 113.7. Ustava i članom 47.2. Zakona.
29. Što se tiče zahteva podnosioca da se njegov identitet ne otkrije, Sud je odbio kao neosnovan, jer on nije pružio prateću dokumentaciju i informacije koje bi opravdale njegov zahtev.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa članom 113.7. Ustava, članom 47.2. Zakona i pravilom 36. (1) a) Poslovnika o radu, 12. septembra 2013. god., jednoglasno

ODLUČIO

- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA ODBACI zahtev da mu se ne objavi identitet kao neosnovan;
- III. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- IV. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i
- V. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Ivan Čukalović

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani